

разна народна спасителна работа грижитъ за морално покварените младежи отъ двата пола и за малолѣтните престъпници заематъ видно място.

* * *

Съ законъ отъ 1881. г. държавата урежда въпроса за възпитанието на неразвитите, слѣпите, глухонемите и морално развалениетъ деца. Той законъ се допълня съ другъ отъ 1896. год. Въвеждатъ се нови наредби за морално развалените и престъпни деца. Съгласно тая наредба деца - престъпници, ненавършили още 14 години, не се наказватъ, а се поставятъ въ особени възпитателни заведения. Навършилъ тая възрастъ освенъ че се наказватъ, но се и подлагатъ на възпитателенъ режимъ.

Законътъ не спира до тукъ. Той застъга не само децата, които сѫ тръгнали въ лоши пътища, ами и такива, които могатъ да се развалятъ и да станатъ товаръ на обществото, ако Ѳвреме не имъ се въздействува благотворно. Съгласно закона, такива деца се поставятъ подъ надзора на държавата.

Въ всяка община има образуванъ тъй нареченъ „настойнически съветъ“, който решава, какво да се прави съ такова дете. Тоя съветъ се състои отъ единъ сѫдия, единъ свещеникъ и петима граждани, избрани отъ общинския съветъ за периодъ отъ две години. Въ тия петима влиза единъ лѣкаръ и една или две жени.

Най-важната мярка, която тоя съветъ може да предприема спрѣмо децата, е да ги отнеме отъ родителите или настойниците имъ и да ги предаде въ нѣкое добро семейство, въ нѣкой приютъ или въ друго подходяще заведение. При необходимостъ родителите могатъ да бѫдатъ лишени отъ тѣхните родителски права. Ако настойническиятъ съветъ намѣри, че детето може да остане при родителите си, той е длъженъ да имъ направи сериозно предупреждение, а въ нѣкои случаи даже и да налага на детето подходящи изправителни наказания.

Деца, които сѫ проявили по-слаба морална развала, обикновено се поставятъ въ нѣкое семейство или приютъ, кѫдето се намиратъ подъ непосрѣдственъ надзоръ на настойническия комитетъ. Деца пъкъ, които не посещаватъ училището, или имать лошо поведение въ него, по решението на комитета могатъ да се изпращатъ въ изправителните училища, дето прекарватъ не по-вече отъ 6 месеца. Изправителни училища се откриватъ или отъ отдѣлни общини, или отъ по нѣколко заедно. Тѣхната програма се одобрява съ кралски указъ. Деца, които сѫ толкова покварени нравствено, че тѣхното пълно изолиране е наложително, се поставятъ отъ комитета въ специални спасителни домове. Тѣзи изправителни домове сѫ два вида: едни — по-строги — за силно покварени деца, а други — по-меки. Първите се откриватъ отъ държавата